

CELOROČNÍ VÁNOCE

Dětská vánoční hra

Osoby (v pořadí, jak jsou uváděny na scéně):

První poutník*	Učitelka
Druhý poutník*	První dítě ze školky
Král	Druhé dítě ze školky
Královna	Třetí dítě ze školky
Malý princ	Farář
Malá princezna	Pan Smutný
První králův poradce*	Paní Smutná
Druhý králův poradce *	Syn Smutných
Třetí králův poradce	Dcera Smutných
Hlasatelka	První muž revoluce
Hlasatel	Žid
Ministr Vánoc	Muslim
Otec	Buddhista
Matka	Křesťan*
Redaktorka	Děti
Vynálezce	*) může jít i o dívčí role
Poručík vánoční policie	
Strážník vánoční policie	
Mluvčí obchodního domu*	
Santa Claus*	

Předscéna

Do popředí vystoupí dva poutníci.

1. poutník: To je hezké, že se zase potkáváme!

2. poutník: Ano, po dlouhé době. Konec konců, bylo by asi divné, kdybychom se občas nepotkali, jak tak bloudíme po tom světě.

1. poutník: Ale my přece nebloudíme. My poutníci máme cíl.

2. poutník: Máte pravdu. Putujeme, hledáme, občas trčíme, leccos se nám přihodí, ale nebloudíme, to ne.

1. poutník: Kdybych vám vyprávěl, co mně se všechno přihodilo!

2. poutník: A mně! Jenom těch zvláštních zemí, co jsem prošel!

1. poutník: Jenom těch různých nesmyslných nařízeních, co kde mají!

2. poutník: Víte, že jsem se třeba dostal do jednoho takového království, kde měli celý rok Vánoce?

1. poutník: Jděte! To byl Vánoční ostrov, ne?

2. poutník: Ale kdepak! Vánoční ostrov se tak jen jmenuje. Ten je někde v oceánu, jsou tam palmy, písek, moře... Tohle bylo ve městě a byly tam stále a všude stromky, balíčky, světýlka, chodili Santa Clausové, hrály se koledy...

1. poutník: Jak je to možné?

2. poutník: Prostě tam Vánoce nařídili.

1. poutník: Nařídít Vánoce? Tak něco takového jsem v životě neslyšel. Jo, viděl jsem kdysi divadelní hru, takovou pohádku, jak Vánoce naopak zakázali. Ale to bylo jednak určitě vymyšlené a jednak je to nakonec i k uvěření. Zakazuje se kdeco. Ovšem tohle...

2. poutník: Však to také dopadlo, jak to dopadlo. Víte co? Můžeme si o tom chvíli vyprávět.

První scéna

Na scéně královský tůň, stůl se zbytky po hostině (umělé ovoce, pravé cukroví apod.), množství velkých krabic jakoby po vybalení dárků. Na trůně sedí král, přichází královna.

Král: Tak, a máme zase po Vánocích.

Královna: Byly to hezké svátky. Jenom těch dárků od tebe. Zlato, drahokamy...

Král: To víš, to mi ukládá státnický protokol. Král musí dávat královské dary. Já ti nemůžu dát, řekněme, triko nebo šampón. Mojí povinností je, abych dával zlato a drahokamy, no.

Královna: Stejně bych si přála dostat někdy něco obyčejnějšího. Třeba zrovna to triko nebo šampón, to by mě třeba právě potěšilo.

Král: Ale milá královno, to přece nejde! Vánoční dárky musí být co nejdražší, největší, nejbohatší, musí reprezentovat, všichni musí závidět – a vůbec.

Královna: Myslíš?

Přibíhá malý princ a princezna.

Princ: Mami, tati, a kdy už budou zase Vánoce?

Princezna: Kdy zase budou dárky?

Královna: Ale děti, vždyť Vánoce právě skončily. Musíte si počkat zase až za rok.

Princezna: Ne, já chci teď!

Princ: Já chci pořád!

Princ a princezna jeden přes druhého: Já chci, já chci, já chci...

Královna: Děti, to přece nejde!

Princ a princezna: My chceme Vánoce! My chceme Vánoce!

Královna: No tak děti! Nezlobte!

Král: Počkej, maminko – totiž, paní královno. Děti to chtějí a dětem se musí ve všem vyhovět. Vždyť by chudáci mohli utrpět na rozvoji osobnosti. ... Děti, no tak, klid. (*Vstává z trůnu, hladí děti po vlasech.*)

Královna: No jo, tatínku – totiž, pane králi. A co s tím jako chceš udělat?

Král: No co. Vyhlásím Vánoce. Natrvalo. Já jsem král, já můžu všechno.

Princ a princezna: Hurá!

Královna: Natrvalo? No, nevím. A to se ani neporadíš s poradci?

Král: Ale jo, poradím. Poradci, kde jste?!

Královna: Děti, pojděte, tatínek má státnické jednání, víte!

Odvádí prince a princeznu za ruce. Přicházejí tři poradci.

1. poradce: Raz – dva – tři:

Poradci jednohlasně: K službám, pane králi!

Král: Tak, poradci, co na to říkáte?

1. poradce: Na co prosím?

2. poradce: Na co prosím?

3. poradce: Prosím, na co?

Král: Přece, vyhlásit trvalé Vánoce.

1. poradce: Skvělý nápad.

2. poradce: Úžasný nápad.

3. poradce: Geniální nápad!

2. poradce: Pozvedne se ekonomika. Budou se denně nakupovat dárky.

1. poradce: Pozvedne se kultura. Koncerty, besídky, vystoupení... Vánoční divadla...

3. poradce: Dobročinné akce. Lidé budou stále štedří.

Král: Takže mám?

Poradci jeden přes druhého: Rozhodně ano, pane králi!

Král: Dobře. Děti to chtěly, budou to mít. Všecky děti v království to budou mít. A všichni občani, aby vzpomínali, jaký jsem byl osvícený a lidumilný vládce.

2. poradce: Raz – dva – tři:

Poradci jednohlasně: Výborně, pane králi!

Král: Tak tedy, zahajuji tímto trvalé Vánoce. Pozor! Tři – dva – jedna – teď! (*Mávne žezlem.*) Vánoce odstartovány!

Konec první scény, píseň.

Mezihra. *Na jeviště znovu přicházejí oba poutníci.*

2. poutník: Takhle nevinně to tedy začalo.

1. poutník: Hm. Zpočátku to ani nemuselo vypadat jako špatný nápad, co.

2. poutník: Nevypadalo. Lidé přece rádi slaví. Lidé mají rádi idylu, pohodu, dárky, hostiny...

1. poutník: Jsou pak neradi, když to končí.

2. poutník: Ono jim občas nedojde, že nejhezčí je vždycky to, co trvá krátce. Asi to tak má být. Pán Bůh jistě věděl, proč to tak zařídil.

1. poutník: Někdy to ani jinak být nemůže. Dovedete si třeba představit sebekrásnější písničku, která by trvala celý den? To by bylo něco strašného.

2. poutník: Radši mě neděste.

1. poutník: A ještě horší je, že o slavení svátků tady rozhoduje nějaký pozemský král. Vánoce mají mít co společného s úplně jiným králem.

2. poutník: Přesně tak. Teď se ale nejprve podívejme, jak se to celé vyvíjelo.

Druhá scéna

Studio televizního zpravodajství, jakoby „v obrazovce“. U stolku sedí dva hlasatelé, vedle jedna židle volná. Po straně nápadné logo TV 1 s královskou korunkou. Scéna podbarvena hudbou jako u televizních zpráv. Vpředu, „před obrazovkou“ dvě křesílka, v nich sledují program otec a matka.

Hlasatelka: Vážení televizní diváci, vítejte u svátečního zpravodajství na dnešní třicátý druhý svátek vánoční.

Hlasatel: Úvodem přehled hlavních zpráv.

Hlasatelka: Oslavy Vánoc se setkávají s čím dál větším ohlasem.

Hlasatel: Král jmenoval nového ministra Vánoc.

Hlasatelka: Prodej kaprů vzrůstá.

Hlasatel: Banky začaly poskytovat úvěry na vánoční ozdoby.

Hlasatelka: Nyní k těmto a dalším zprávám podrobněji.

Hlasatel: Především dovolu, abyom zde ve studiu přivítali nově jmenovaného ministra Vánoc, jímž je pan Svatoslav Štědrý. Dobrý den, pane ministře.

Přichází ministr, sedá si, soustředí se jakoby na kameru.

Ministr: Veselé svátky vám všem, drazí spoluobčané.

Hlasatelka: Pane ministře, jakou koncepci Vánoc nám předkládáte?

Ministr: Vánoce musí být co nejradostnější, nejveselejší, nejpříjemnější. Z toho vycházíme.

Hlasatel: Velmi dobrá zásada. Jak si představujete konkrétní realizaci?

Ministr: Budeme důsledně uskutečňovat reformu Vánoc, kterou jsme předložili v našem volebním programu. Jak víte, začátek i ústřední bod Vánoc až dosud představoval Štědrý večer. Toto schéma jsme se rozhodli změnit.

Hlasatelka: Co to znamená, pane ministře?

Ministr: Nebude již pouze Štědrý večer, ale také například Štědré ráno, Štědré poledne, případně Štědrá půlnoc. Další detaily budou obsaženy v příslušném zákoně po jeho schválení senátem.

Hlasatel: Jak si myslíte, že občané přijmou toto řešení?

Ministr: Již nyní máme řadu velmi kladných ohlasů. Počítáme, že taková opatření se u našich občanů setkají s všeobecným nadšením.

Hlasatelka: Neobáváte se, pane ministře, že se vytratí původní smysl Vánoc?

Ministr: To rozhodně ne. Vánoce jsou přece především svátky životní úrovně a tu máme u nás vysokou, že. Už ji nemusíme demonstrovat jen jednou za rok, ale máme k tomu příležitost neustále.

Hlasatel: A co duchovní význam?

Ministr: Ano, nějaký ten folklór, církevní kolorit, samozřejmě i to budeme respektovat a ponecháme to jako přirozenou součást oslav. Bude dobré, když dojde k uspokojení duchovních potřeb věřících. Ať si všechny vrstvy obyvatelstva přijdou na své.

Hlasatelka: Pane ministře, děkujeme za rozhovor. A teď, vážení diváci, chvílka koled.

Doprostřed vystupuje skupina nejmenších dětí, začíná velmi neuměle zpívat „Půjdeme spolu do Betléma“. Vpředu „vstupují do programu“ otec a matka.

Matka: Táto, prosím tě, vypni to. Kdo má pořád poslouchat ty žvásty!

Otec: Zkusím jiný program. Třeba bude někde něco lepšího.

Matka: Pochybuju. Tak jsi to slyšel, prý Vánoce – svátky životní úrovně.

Otec: Co se divíš, konzum je všude.

Matka: A to je právě ta hrůza.

Otec: Přepnu to na dvojku. Co když dávají zrovna Mrazíka.

Matka: Mrazíka dávali včera.

Otec: Mrazíka přece dávají denně. Tři oříšky pro Popelku taky. To sis ještě nezvykla?

Matka: Náhodou, Tři oříšky pro Popelku je krásná pohádka, když ji vidíš jednou za rok. Ale denně?

Otec: No, tak já aspoň zkusím, co tam kde je.

Zvedá a mačká dálkový ovladač. Uprostřed se „změní“ scéna – zůstává tentýž stůl, jen s dvěma židlemi, logo se prohodí za TV 2 s jinak tvarovanou korunkou. U stolu sedí redaktorka a vynálezce. Všechno budí dojem programu zapnutého „uprostřed řeči“.

Vynálezce: ...aby byl dostupný všude a pro každého.

Redaktorka: Rozumím-li tomu dobře, váš vynález umělého sněhu...

Vynálezce: Promiňte, paní redaktorko, nejde o umělý sníh v tom smyslu, jak se až dosud vytvářel, tedy sněhovými děly. Přitom byl zapotřebí mráz. My již dokážeme navodit sníh a netající závěje při libovolné atmosférické teplotě. I ve třicetistupňových letních vedrech budeme mít bílé Vánoce.

Redaktorka: Nebojíte se, že lidé budou jezdit v létě na lyže, místo aby rozsvěceli stromky a vybalovali dárky?

Vynálezce: To ne. Myslím, že během trvalých vánočních svátků si lidé najdou čas na obojí.

Redaktorka: Děkuji za rozhovor. Vážení diváci, tím končí naše okénko vědy a techniky. Nyní si poslechněte nejkrásnější lidové koledy v podání...

Otec: No, tak to už je vážně moc.

Zvedá a mačká ovladač, scéna se rychle vyklízí.

Matka: V létě na lyže...

Otec: Místo koupání, no.

Matka: Tedy, já nevím...

Otec: Co naděláme. Na jižní polokouli taky slaví Vánoce v létě.

Matka: To je právě to. Prostě mají léto. Tohle jsou svátky, kde má jít o úplně jinou věc, než o nějakou zimní idylu.

Otec: Ale to přece všichni vědí.

Matka: Jak se tak na to dívám, všichni asi ne. Nebo na to úplně zapomněli.

Konec druhé scény, píseň.

Druhá mezihra. Na jevišti opět oba poutníci.

1. poutník: Tedy, řeknu vám, ti to tam vzali hezky zostra.

2. poutník: Vidíte. A to jsme teprve někdy v lednu nebo v únoru, ne moc dlouho po těch skutečných Vánocích.

1. poutník: Pěkně děkuju! Touhle dobou se to sice ještě dá pochopit – venku nevlídno, doma rozsvícený stromek, dejme tomu. Ale co až začne jaro?

2. poutník: S tím si hravě poradí. Vyrobí sníh, slyšel jste to.

1. poutník: No jo, ale co Velikonoce?

2. poutník: I s těmi si tam poradili. Budete se možná divit.

Třetí scéna

Po straně nápis „Strážnice Vánoční policie“. Vpředu poručík a strážník.

Poručík: Strážníku!

Strážník: Rozkaz, pane poručíku! (*Staví se do pozoru.*)

Poručík: Strážníku, zopakujte mi, co je naší dnešní povinností!

Strážník: Poslušně hlásím, pane poručíku, naší dnešní povinností je dohlédnout, zda někdo náhodou neslaví Velikonoce místo trvale nařízených Vánoc.

Poručík: Správně. A proto co?

Strážník: A proto vyrazíme do ulic.

Poručík: Na koho se zaměříme, strážníku?

Strážník: Poslušně hlásím, v první řadě na obchodníky a kazatele.

Poručík: Proč na obchodníky, strážníku?

Strážník: Protože by mohli prodávat velikonoční zboží. Kraslice, zajíce a tak.

Poručík: A proč na kazatele?

Strážník: Protože by mohli kázat velikonoční evangelium. Ukřižování, zmrtvýchvstání a tak.

Poručík: Zatímco my, co?

Strážník: Zatímco my uznáváme pouze vánoční evangelium. Jesličky, pastýře a tak.

Poručík: Správně. A když to někdo poruší, tak co, strážníku?

Strážník: Poslušně hlásím, pane poručíku, bez milosti zavřít. Až zčerná.

Poručík: Výborně, strážníku. Jste připraven?

Strážník: Vždy připraven! (*Staví se do pozoru.*)

Poručík: Tak do ulic – odchod!

(Vykračují jakoby směrem do ulic.)

Poručík: Ha! Strážníku, vidíte to, co já?

Strážník: Poslušně hlásím, vidím. Kraslice. A ještě ve výloze.

Poručík: A jde se zatýkat!

Strážník: Tamhle k tomu někdo něco povídá.

Poručík: To je mluvčí obchodního domu. To jsem zvědav, jak se bude vykrucovat.

Policisté ustupují na bok. Na kulisách se ocitá deska symbolizující výlohu, ověšená kraslicemi. Před ní na vyvýšený stupínek vystupuje mluvčí, bere do ruky mikrofon, dělá rozmáchlá gesta ukazující na panel s kraslicemi. Vedle něj se po chvílce objeví typický „pasážový“ Santa Claus s nůšší, ze které vykukuje pomlázka.

Mluvčí: Vážení zákazníci! Nejnovějším hitem jsou bohatě pomalované vánoční ozdoby vejcitého tvaru. Náš obchodní dům jich nabízí široký sortiment, raďte se přesvědčit. Barvy, vzory a velikosti pro každého!

Santa Claus: Dnes nadělujeme vánoční zajíce! Zajíc, pravý symbol Vánoc! Pojdte děti, pojdte!

Mluvčí: Progresivní inovace vánočních stromků! Místo jehličnanů břízy! Vkusné, líbivé, v souladu s celosvětovým trendem!

Santa Claus: A děti, to jste ještě neviděli! Vánoční mávátko! Podívejte se, jaká krásná! (Šermuje ve vzduchu pomlázkou.)

Mluvčí: Kromě kapra dnes k večeři i beránek. Zaručeně zdravý, zaručeně chutný. Nula procent tuku!

Santa Claus: Děti, pojdte sem, rozdává se vánoční cukroví ve tvaru vajíček!

Přichází učitelka s několika dětmi ze školky.

Učitelka: Děti, no tak, nestyďte se. Tady se naděluje!

1. dítě: Já nic nechci.

2. dítě: Já chci k mamě!

3. dítě: Já se bojím!

Učitelka: Ale děti! Pan Santa Claus vám přece nic neudělá. Víte co, povězte aspoň básničku. No tak, hezky společně, ano?

Děti společně: Do Vánoc
dárků moc
po Vánocích zas
Santa Claus
Mikimaus
ať si zláme vaz!

Učitelka: No děti! Kdo vás tohle naučil? Pojd'te radši pryč, pojd'te. Promiňte, pane Santa Claus. (*Odvádí děti*).

Santa Claus (naštvaně): Nic se nestalo.

Do popředí opět vystupují oba policisté.

Poručík: Škoda, že ty děti ještě nemají trestní odpovědnost.

Strážník: Škoda. Ty by šly bručet! Ale jinak vidím, že se tu nechytáme.

Poručík: Oni si všichni vymýšlejí různé kličky. Víte co? My se teď podíváme do kostela, co se tam káže. To by v tom byl čert, abychom někoho nezabásli!

Do středu přichází farář, vystupuje na vyvýšený stupínek.

Farář: Bratři a sestry, křesťanský svět dnes slaví Kristovo zmrtvýchvstání.

Strážník: A máme to. Jde se zatýkat.

Farář: My však hlásáme vánoční zvěst, Kristovo narození.

Strážník: Hm. Asi z toho zase nic nebude.

Poručík: Jsme tu asi zbytečně.

Mávně rukou, oba odcházejí. Farář pokračuje v kázání.

Farář: Proč hlásáme vánoční zvěst právě teď? Protože bez ní by nemohla být ani velikonoční zvěst. Bez betlémských jeslí by nebyl ani golgotský kříž ani prázdný hrob třetího dne. Hlavní byl ten moment, kdy Boží syn přišel na svět, kdy se narodil jako kdokoli z nás lidí. Tehdy u toho byli andělé a ohlašovali velikou radost. U prázdného hrobu také byli andělé a ohlašovali, že Ježíš je živý. A to vše spolu přece navzájem souvisí. Amen.

Farář odchází. Na scénu zatím nenápadně vešli oba poutníci. Scéna plynule přechází do mezihry.

1. poutník: Ten farář to nevzal zrovna za špatný konec.

2. poutník: Jak se to vezme. On se přece zaprodal režimu. On kázal o tom, co mu předepsal nějaký pozemský mocnář.

1. poutník: To ano, ale kázal po svém. Dovedl i přes lidská nařízení prosadit Boží slovo.

2. *poutník*: Boží slovo se dřív nebo později stejně prosadí. Jenže on poslechl nejdřív ta lidská nařízení. Byla u něj na přednějším místě.

1. *poutník*: Těžká věc. Kdo tohle může rozsoudit...

2. *poutník*: Kdo to může správně rozsoudit, takový je jen jeden. A ten bude jistě soudit shovívavě.

1. *poutník*: Ano, v to věříme. Ale klobouk dolů, jak rafinovaně tam ty Velikonoce nakonec protlačili.

2. *poutník*: Rafinovaně i moudře. Stejně mi nejdou z hlavy slova toho faráře, že bez betlémských jeslí by nebyl ani ten prázdný hrob nakonec. Uvědomit si ty souvislosti, to je opravdu úžasné.

1. *poutník*: Ano, je to úžasné. Takové je přece evangelium.

Konec třetí scény, píseň.

Poutníci zůstávají na scéně.

2. *poutník*: Čas mezitím běžel, přešlo léto, podzim...

1. *poutník*: K podzimu mi ty Vánoce pasují trochu víc – no, ale stejně.

2. *poutník*: Pak nastal advent a lidé už byli každodenními Vánoci hodně otrávení.

1. *poutník*: To se nedivím.

2. *poutník*: A potom... No, podívejme se zas nejdřív, jak to vypadalo mezi lidmi.

Čtvrtá scéna

Běžná domácnost – stůl, židle, nádobí. Paní Smutná uklízí, přichází pan Smutný.

Paní Smutná: Nazdar táto! Jak jsi se měl v práci?

Pan Smutný: Ale, ani se neptej. Jako vždycky. Dárky, koledy, cukroví, přece to znáš. Rozesílali jsme dnes dvacet tisíc gratulací.

Paní Smutná: Proč tam nedáš výpověď? Vždyť to je hrozné.

Pan Smutný: Kam bych jinde šel? Víš dobře, že nic jiného než vánoční agentury u nás už nemáme. Všude to bude stejné.

Paní Smutná: Všude třeba ne.

Pan Smutný: Ale ano. Navíc si vzpomeň, jak špatně se shání zaměstnání s tímhle jménem. Smutný – jo, kdybych se jmenoval Šťastný nebo Veselý, to by mě všude vzali hned. Ale takhle víš, co s tím bylo za problémy.

Paní Smutná: To je přece diskriminace.

Pan Smutný: Je, ale co naděláš. Smutného nikde nechtějí.

Paní Smutná: Kdyby ty zatracené Vánoce zrušili!

Pan Smutný: To od nich těžko můžeš chtít. Nevíš aspoň, jak dopadlo to hlasování v parlamentu?

Paní Smutná: To jako, že se přes Vánoce mají Vánoce na tři dny vynechat, abychom si aspoň na Vánoce od Vánoc odpočinuli?

Pan Smutný: Ano, přesně to.

Paní Smutná: Jo, poslouchala jsem zprávy, neprošlo to.

Pan Smutný: Hrůza. Nakonec i o Vánocích budeme mít Vánoce. To snad nepřezijí.

Paní Smutná: Co naděláš...

Pan Smutný: Ale jen tak mezi námi – šušká se... *(Něco jí šeptá do ucha.)*

Paní Smutná: Vážně? Hlavně to prosím tě neříkej před dětmi. Řeknou něco ve škole a bude malér.

Přicházejí děti. Syn otráveně mrskne taškou o zem, dcera odhodí šálu a bundu, nechává ji na zemi a hledí co nejrychleji zmizet do svého pokojíku.

Paní Smutná: Ahoj děti, tak co škola?

Dcera: Hm. No. Nic.

Syn: Normální nůd'o.

Paní Smutná: Co jste dnes dělali?

Pan Smutný: Známkovalo se?

Dcera: Ale tati, o Vánocích se přece neznámkuje! Ty jsi prostě zastaralej!

Syn: Dyť říkám, normální nůd'o.

Dcera: Nacvičovala se vánoční besídka, no.

Syn: U nás ve třídě taky, no.

Paní Smutná: Kde dnes máte vánoční besídku? V Národním domě?

Dcera: Dneska v Lidovym domě.

Syn: Národ'ák je zejtra.

Dcera: V Národ'áku hraju na housle – vlastně ne, v Národ'áku recituju ty jejich rýmovačky. Na housle hraju pozejtří v Reprezent'áku – taky ne, v Reprezent'áku hraju divadlo, to je večer, odpoledne je to ve škole, tam hraju na flétnu. Na housle hraju až ve čtvrtek, taky ve škole. Mně už se to všecko plete, já bych s tím...

Syn: Votrava je to.

Pan Smutný: Teda, děcka, mně je vás docela líto.

Syn s dcerou na sebe významně pohlédnou.

Syn (k sestře): Oni ty rodiče taky jednou za čas dokážou utrousit rozumný slovo! *(k rodičům:)*
Ale poslechněte, rodičové, teď vám něco řeknu. *(opět k sestře:)* Ségra, ty neposlouchej, tohle není pro malý holky.

Dcera: No dovol!

Syn: Ještě bys to někde vykecala.

Dcera: Přísahám!

Syn: Ba ne.

Paní Smutná: No tak, děti!

Pan Smutný: Počkej, cos to chtěl povídat?

Syn: Ale je to hrozně tajný. Celý se to položí, už brzy. Protivánoční revoluce.

Pan Smutný: Cože, tak tys už to taky slyšel?

Syn: Dyť je toho plná škola a lyžák a dramaťák a vůbec. Nejpozdějš do Velikonoc bude po Vánocích. Fakt.

Paní Smutná: No, říká se leccos. Lidi toho napovídají!

Pan Smutný: Ba ne, tohle je ze spolehlivých a ověřených zdrojů.

Paní Smutná: No doufejme. Už je toho opravdu příliš.

Konec čtvrté scény, píseň.

Pátá scéna

V popředí se shromáždí skupinka různých postav – je mezi nimi mj. Žid, muslim, buddhista atd. Panuje atmosféra příprav revoluce, která se projevuje hlavně tím, že aktéři se úkosem rozhlížejí, vyměňují si úsporná gesta, občas k sobě skloní hlavy a něco šeptem prohodí. Na vyvýšený stupínek vystoupí první muž revoluce.

První muž: Víte, proč jsme se tu sešli. Abychom skoncovali s něčím tak nesmyslným a zruďným, jako jsou trvalé Vánoce.

Všichni společně (skandují): Dost bylo Vánoc! Dost bylo Vánoc!

První muž: Máme nejrůznější důvody, ale společný cíl.

Žid: Tak poslechnou, třeba my Židé vůbec Vánoce neslavíme, vědí! My samozřejmě uznáváme, že je okolní svět slaví, ale proč nám to ausgerechnet vnucovat, když máme jiné zvyky a tradice. Máme svou chanuku, je to v podobném čase, také si posíláme přání, zapalujeme svíčky, dáváme dětem dárečky, chválíme Hospodina, ale má to jiný původ, rozuměj tomu. Chanuka trvá osm dní – a osm dní je osm dní! To je pevná doba, na tom kdyby se rozkrájeli, tak nic nezměňj!

Muslim: Ani my muslimové přece nemáme Vánoce.

Žid: Kouknou, muslim, oni jsou radši zticha, jo!

První muž: Ale no tak! My tady máme hledat společnou řeč, ne se hádat! Vůbec bychom ve světě měli hledat společnou řeč a bylo by hned líp.

Muslim: Já vím, my teď nemáme moc dobrou pověst, každý by nás rovnou všechny považoval za teroristy, ale ono to tak docela není. Věříme přece taky v jediného Boha a hodně z nás má upřímnou víru. Máme ramadán, to je dokonce celý měsíc půstu, kdy přes den strádáme a večer se radujeme. Ale také se to nedá držet pořád, také to chce vyčleněný čas.

Buddhista: A my buddhisté máme úplně jinou víru a taky ji násilím nevnucujeme druhým. Je to taky moc hezká víra – hodně filozofie, hodně zamyšlení, hodně ztišení. Proto by se mělo pamatovat i na nás.

První muž: Ano, i tohle všechno jsou důvody. Pamatovat na lidi jiné víry, a to jsou ještě další a další. Ale co na to říká křesťan? Proč i vy odmítáte trvalé Vánoce?

Křesťan: Právě proto, že jsem křesťan.

První muž: Jak to?

Křesťan: Víte, oni nám ty Vánoce v průběhu věků vlastně ukradli. Nepozorovaně, ale ukradli.

První muž: Ukradli? Tomu nerozumím. Kdo co ukradl?

Křesťan: To se dost těžko vysvětluje. Ti, co vykrádali Vánoce, to snad někdy ani nedělali schválně. Prostě, každý si chce vydělat a když je příležitost, tak se využije. Řeknu to ještě jinak: malér nastal v tom okamžiku, kdy se začaly Vánoce příliš slavit. Vždycky to tak nebylo.

Buddhista: Příliš slavit – to je zajímavý názor. Naše náboženství se také chtělo bránit velkým oslavám a také se tak docela neubránílo.

Křesťan: Ano, velkým slavením se do Vánoc vloupal byznys a vytratilo se evangelium.

Žid: Mají recht. Dyt' to už není ani byznys, to už je jen kšeft!

Křesťan: Tím neříkám, že není pěkné, jednou za rok Vánoce oslavit. Ale není to důležité. Důležité je evangelium, dobrá zpráva. Z té se můžeme radovat denně. To jsou pak opravdové celoroční Vánoce, ne tohle.

První muž: Tak povstaneme?

Všichni společně: Povstaneme!

První muž: Konec Vánoc!

Všichni společně (skandují): Už je to tady! Už je to tady!

Společně odcházejí se zdviženými prsty do písmene V.

Konec páté scény.

Dohra. Na scéně znovu oba poutníci.

1. poutník: Tak jak to dopadlo? Svrhli krále a zrušili Vánoce?

2. poutník: Nemuseli. Král je nakonec zrušil sám. Už mu to taky šlo na nervy.

1. poutník: A co bylo dál?

2. poutník: Co by bylo. Vánoce se začaly slavit zas jen jednou do roka, jako je slavíme pořád.

1. poutník: To je všechno?

2. poutník: Počkejte, vlastně není. Oni si pak lidé těch oslav Ježíšova narození začali nějak jinak vážit. Víc vážit, i když se od té doby slavilo skromněji. Král dal královně pod stromek triko a šampón, ona z toho měla neuvěřitelnou radost...

1. poutník: Poslechněte, přiznejte se. Že to celé byla jen pohádka.

2. poutník: Byla. Možná taková trochu hororová, já vím. V té pohádce se to celé zvirtlo, ale – copak se Vánoce dávno nezvirtly? Teď je na nás, abychom v nich našli to správné a to opravdu krásné.

1. poutník: Jak to říkal ten křesťan o těch celoročních Vánocích?

2. poutník: Pojd'te, zavoláme si ho.

Do popředí vystupuje křesťan.

Křesťan: Ono je to nakonec docela jednoduché. Každý den máme důvod k oslavám Vánoc. A nejen Vánoc, ale zároveň taky Velikonoc. Anebo prostě k oslavám, i když nám třeba někdy není zrovna do jáсотu. Už známe tu dobrou zprávu, evangelium, takže důvod k radosti tady pořád je. Ve skutečnosti nikdo neví, kdy doopravdy se Ježíš narodil. Ale když si to právě teď z tradice připomínáme, proč by u toho nemohly být svíčky, cukroví, kapr a třeba i ty vánoční besídky a divadla, že.

1. poutník: Proč ne!

2. poutník: Ano, proč ne!

Společná píseň, konec.

CELOROČNÍ VÁNOCE

Scénář a texty písní
Jiří Slouka

Hudba
Filip Klinecký

To jsou věci!

1. /: Někdo slaví Vánoce a jiný Ramadán
někde bydlí Indián a jinde zase Dán
široký a barevný život nám byl dán
to jsou věci, to jsou věci
život nám byl dán :/

Ref: To jsou věci, to jsou věci
na tom světě
co tě čeká, zaručeně nemine tě
rozporů a protikladů
celý, celý mrak
to jsou věci, to jsou věci
dobře tak

2. /: Někde skáčí klokani a jinde
lemuři
někde staví rozhledny, jinde cimbuří
někde zuří souboje a jinde nezuří
to jsou věci, to jsou věci
vůbec nezuří :/ **Ref.**

3. /: Někdo slaví Vánoce a jiný Chanuku
někdo nosí plnovous, jiný paruku
někdo někdy prosadí divnou nauku
to jsou věci, to jsou věci
divnou nauku :/ **Ref.**

Dobrá zpráva

1. Vánoce, to není jenom stromeček
postavičky pastýřů a oveček
nejsou to jen ozdoby a cukroví
co všechno jsou Vánoce -
ach kdo to ví?

Ref.: Dobrá, dobrá zpráva
co navštívila svět
snažme se jen trochu
snažme se jen trochu rozumět

2. Vánoce jsou velmi dávná proroctví
vyvedení z bezcitného otroctví
prolomení zatvrdlého krunýře
Vánoce jsou výpovědí o víře. **Ref.**

3. Vánoce jsou víra, láska, naděje
vyvrácené představy, že pozdě je
Vánoce jsou velký průlom do dějin
mezi lidmi narozený Boží syn. **Ref.**

Ten, kdo tu před chvílí byl

1. Ten, kdo tu před chvílí byl
hodně nám radosti vlil
přináší světlo
do temných chvil
ten, kdo tu před chvílí byl

2. Ten, kdo tu před chvílí stál
zůstává nablízku dál
mocný i skromný
přítel i král
ten, kdo tu před chvílí stál

3. Ten, kdo tu před chvílí byl
má pro nás nezištný cíl
/: chce, abys také cíl pochopil
ten, kdo tu před chvílí byl :/

Budme k sobě blíž

Prolog: Nejenom o Vánocích
budme k sobě blíž
nejen v nouzi, v nemocích
budme k sobě blíž
nejen v skrýši před mrazem
nejen když se třese zem
/: budme k sobě blíž :/

1. nejenom za jasných dní
nejenom za povodní
/: budme k sobě blíž :/
nejen když se nad námi
zdvihá vlna tsunami
/: budme k sobě blíž :/

Ref. /: Budme k sobě blíž :/
odcizení škrtá kříž
budme k sobě blíž

2. Ve dnech všedních, svátečních
ve dnech, kdy nám schází smích
/: budme k sobě blíž :/
ráno, večer, v poledne
i s tím, kdo nám nesedne
/: budme k sobě blíž :/ **Ref.**

Vánoční čas

1. Vánoční čas je jen jeden
po něm vždycky přijde leden
a po lednu zase únor březen duben
vystřídá se
potom přijde léto začnou prázdniny
stromky jenom chvíli svítí
po sněhu zas raší kvítí, zpívá pták
listí padá, prší, sněží
tak to chodí, tak to běží, všelijak

Ref: Vždycky je důvod k oslavám
tak radujme se dnes i napořád
vždyť ukázal se nám i vám
ten, kdo má nás rád,
všechny stejně rád

2. Vánoční čas je jen krátký
po něm přijdou nové svátky
kraslice a proutí
svět se s námi otáčí a kroutí
máme zase léto, máme červenec
podzimní čas radovánek
Mikuláš a zimní spánek, zvonky zní
zeměkoule dál se valí,
už se zase dárky balí vánoční **Ref:**

Ten, kdo tu před chvílí byl

F. Klinecký

The musical score is written on two staves in 3/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). The first staff contains the melody and lyrics: "Ten, kdo tu před chvílí byl hodně nám ra-dos-ti vlil". The second staff continues the melody and lyrics: "při-ná-ší svět-lo do temných chvil ten, kdo tu před chvílí byl". Chord symbols are placed above the notes: F, g7, F/A, g7, F, g7, Bb, C on the first staff; and F, Bb, F, Bb, g7, C, F on the second staff.

F g7 F/A g7 F g7 B^b C

Ten, kdo tu před chvílí byl hodně nám ra-dos-ti vlil

F B^b F B^b g7 C F

při-ná-ší svět-lo do temných chvil ten, kdo tu před chvílí byl

2. Ten, kdo tu před chvílí stál
zůstává nablízku dál
mocný i skromný
přítel i král
ten, kdo tu před chvílí stál

3. Ten, kdo tu před chvílí byl
má pro nás nezištný cíl
chce, abys také
ten cíl pochopil
ten, kdo tu před chvílí byl

Bud' me k sobě blíž

F. Klinecký

Ne-je-nom o Vá-no-cích ne-je-n v.nou-zi, i v.ne-mo-cích
ne-je-n v.skrý-ši před mra-zem ne-je-n, když se tře-se zem
bud'-me k.so-bě blíž bud'-me k.so-bě blíž
ne-je-nom za jas-ných dní ne-je-nom za po-vod-ní
ve dnech všedních svátečních ve dnech kdy nám schází smích
bud'-me k.so-bě blíž bud'-me k.so-bě blíž
ne-je-n, když se nad ná-mi zve-dá vl-na tsu-na-mi
ráno večer v poledne i s tím kdo nám nesedne
bud'-me k.so-bě blíž bud'-me k.so-bě blíž
Ref: bud'-me k.so-bě blíž bud'-me k.so-bě blíž
od-ci-ze-ní škr-tá kříž bud'-me k.so-bě blíž

Handwritten notes:
DUBNE K SOBĚ BLÍŽ
DUBNE K SOBĚ BLÍŽ
fz
B- B-7#
D/A E/G#
B- B-7# D/A E/G#
G E7
B- A G A B- A F# G
4

2. Ve dnech všedních, svátečních
ve dnech, kdy nám schází smích
|:bud' me k sobě blíž:|
ráno, večer, v poledne
i s tím, kdo nám nesedne
|:bud' me k sobě blíž:|

Dobrá zpráva

F. Klínecký

Voice

The musical score is written for voice and guitar. It consists of eight staves of music. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The lyrics are in Czech. The chords are indicated above the notes. The score starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The lyrics are: Vá-no-ce, to ne - ní je - nom stro-me-ček pos-ta-vič - ky pas-tý - řů a o - ve-ček nej-sou to jen oz - do-by a cu-kro-ví co všech-no jsou Vá - no - ce ach, kdo to ví? Dob - rá dob - rá zprá - va co nav - ští - vi - la svět snaž - me se jen tro - chu snaž - me se jen tro - chu ro - zu - mět

G D C

Vá-no-ce, to ne - ní je - nom stro-me-ček

5 A- G/B C G/D C D

pos-ta-vič - ky pas-tý - řů a o - ve-ček

9 G D C

nej-sou to jen oz - do-by a cu-kro-ví

13 G D A7

co všech-no jsou Vá - no - ce ach, kdo to ví?

17 G D C

Dob - rá dob - rá zprá - va co

21 E- B- C

nav - ští - vi - la svět

25 G D C

snaž - me se jen tro - chu snaž - me se jen

29 G D C

tro - chu ro - zu - mět

Vánoční čas

J. Slouka
F. Klínecký

Vá - noč - ní čas je jen je - den po - tom
vždyc - ky při - jde lé - den a po led - nu za - se ú - nor, bře - zen,
du - ben vy - stří - dá se po - tom při - jde lé - to zač - nou prázd - ni - ny
strom - ky je - nom chví - li svi - tí po sně - hu zas ra - ší kví - tí, zpí - vá
pták lás - tí pa - dá, pří - ší, sně - ží tak to
cho - dí, tak to bě - ží vše - li - jak
Vždyc - ky je dů - vod k, os - la - vám
tak ra - duj - me se dnes i na - po - řád.
Vždyt u - ká - zal se nám i Vám
Ten, kdo má nás rád všech - ny stej - ně rád.

57 *Vá- noč- ní čas* je jen krát - ký po něm při - jdou

65 *no - vé svát - ky* krás - lí - ce a prou - tí, svět se s.ná - mi

67 *o - tá - čí a krou - tí,* má - me za - se lé - to má - me čer - ve - nec

75 *pod - zim - ní čas ra - do - vá - ne* Mi - ku - láš a zim - ní spá -

77 *- nek zvon - ky zní* ze - mě - kou - le dál se va - lí už se

84 *za - se dár - ky ba - lí vá - noč - ní*

To jsou věci

D

Ně kdo sla Vá no ce a ji ný Ra ma dá n

5

Em7 D/F# G F#m

ně kde byd lí In ěi án a ně kde za se Dán

9

Em7 D

ši ro ký a ba rev ný ži vot nám byl dán to jsou vě ci

13

Em7 1. D/F# G A

to jsou vě ci ži vot nám byl dán

17

Em7 2. D/F# G A

to jsou vě ci ži vot nám byl dán

21

To jsou věci, to jsou věci na tom světě

21

25

co tě čeká, zaručeně

25

ne mi ne tě

29

rozpů a proti kládě

29

celý, celý mrak

33

to jsou věci, to jsou věci

33

dobře tak